

Voorzitter

Voor ons ligt de programmabegroting 2014 ter beoordeling en behandeling door Provinciale Staten. De uitgangspunten van deze begroting zijn afkomstig uit het coalitieakkoord. Van hieruit stelt het college van GS haar prioriteiten zoals die in de voorliggende programmabegroting zijn vertaald. Opmerkelijk is de tussentijdse 'sprint' oftewel de versnelling die bij het voorjaarsdebat is genomen. Dit college en deze coalitie houden vast aan een focus die voornamelijk gericht is op het vestigingsklimaat met de blik haast op oneindig. Oneindig als het gaat om investeringen in asfalt met het doordrukken van de aanleg voor de Buitenring Parkstad. Oneindig als het gaat om Limburg Branding. Oneindig als het gaat om het verstrekken van bankgaranties, leningen of het bijpassen van tekorten bij prestigieuze projecten die Limburg boven de horizon moeten laten opstijgen en oneindig als het gaat om het versneld uitgeven van de Essentgelden. Maar wie zijn blik op het oneindige werpt ziet niet wat er zich dichtbij afspeelt.

Het gaat slecht met onze economie en onze samenleving. De werkloosheid, ook in Limburg, blijft stijgen. De woningmarkt zit op slot. De bouwsector bungelt aan een dun draadje. Veel bedrijven beschikken niet langer over voldoende liquiditeit, met name in het MKB, en zijn genooddaakt de deuren te sluiten. De bankensector blijft de samenleving besodemieteren, de bonuscultuur en uitkeringen van torenhoge salarissen blijven maar voortbestaan en hardwerkende ondernemers uit het MKB kunnen nergens terecht voor financiële steun terwijl zij de motor zijn van de Limburgse economie. De ontmanteling van de zorg. De overdracht van de jeugdzorg. Het door de VNG berekende miljardentekort bij gemeenten (tekort 6 miljard euro) voor de uitvoering van toekomstige taken en de inrichting van de WMO zorgen voor een algemeen onbehagen en voor een onderhuidse maatschappelijke onrust waar de SP niet de ogen voor kan en wil sluiten. Het is teleurstellend dat de provincie nota bene in de nota onderschrijft dat gemeenten een zware dobber hebben met name aan de decentralisaties van maatschappelijke taken. Maar ondanks die wetenschap blijft dit middenbestuur vast houden aan de lijn dat er geen compensatie van rijksbezuinigingen plaatsvindt via provinciale middelen. Hoe consequent is dit beleid eigenlijk? Via tal van subsidieregelingen zien we dat de provincie via de achterdeur wel compenseert en gemeenten ondersteunt met allerlei potjes die niet meer uit gemeentelijke middelen kunnen worden gefinancierd. Als voorbeeld noem ik de enorme reeks subsidies voor onderhoud, renovatie en herbesteding van gemeentelijke monumenten.

- *Wanneer is de provincie bereid gemeenten te ondersteunen bij de uitvoering van de nieuwe taken of daar waar gemeenten financieel in problemen raken?*
- *Kan het college van GS al een indicatie geven hoeveel Limburgse gemeenten in de gevarezone zitten en hoe de provincie hier de komende jaren mee omgaat?*
- *Houdt het college van GS in de reserveringen en meerjarenbegroting rekening met tegenvallers bij gemeenten die mogelijk een provinciale bijdrage noodzakelijk maken?*

Voorzitter, met betrekking tot de crisismaatregelen Bouw, stimulering van de werkgelegenheid in de bouw en behoud cultureel erfgoed en monumentale panden zijn inmiddels vele miljoenen aan subsidie verstrekt met concrete resultaatafspraken in het kader van social return. De SP is een voorstander van stimulerende maatregelen die leiden tot concrete resultaten. Zeker daar waar het gaat om werklozen aan een baan te helpen. We zijn echter ook getuige van de uitbuiting van buitenlandse werknemers bij de A2 tunnel in Maastricht. SP collega Math Voncken heeft deze week schriftelijke vragen gesteld met betrekking tot de resultaten social return en de effecten op

de werkgelegenheid. De beantwoording zien we verwachtingsvol tegemoet. We zien echter ook dat het aspect social return regelmatig terug komt op de agenda van alle commissies. Voorzitter ik heb in dit kader drie vragen aan het college van GS:

- *Wie is binnen het college verantwoordelijk voor de monitoring en resultaten social return?*
- *wat is de stand van zaken m.b.t. het onderzoek naar uitbuiting van buitenlandse arbeiders bij de A2 tunnel en wanneer kunnen we het rapport verwachten?*
- *Is het college van GS bereid PS periodiek te rapporteren over de concrete en meetbare resultaten bij door de provincie gesubsidieerde projecten met resultaatafspraken m.b.t. Social Return?*

Het is opmerkelijk dat het college van GS een versnelling inzet als het gaat om het wegzetten van forse bedragen in 2014 terwijl we op de meerjarenraming vanaf 2015 een forse daling van de investeringen zien.

- *De SP wil graag een toelichting van het college van GS in hoeverre dit ingegeven is om te voorkomen dat geld in de schatkist van het Rijk beland in het kader van het 'schatkistbankieren' en hoever u hiermee wil gaan?*
- *Voorts wil de SP graag uitleg van het college van GS over de geldlening van 20 mln. euro aan WML? U was vóór de verkoop van onze belangen in de energievoorziening door de verkoop van de Essent-aandelen. Nu verklaart het college een geldlening te hebben verstrekt in het belang van het behoud van een optimale drinkwatervoorziening.*
- *Hebt u WML verzocht een aanvraag in te dienen of is hier sprake van parkeergeld in de beurs van een bedrijf dat niet noodlijdend is?*
- *Het MKB verliest zienderogen het vertrouwen in de provinciale politiek. Kleine bedrijven hebben vooral het beeld dat de provincie alleen geïnteresseerd lijkt in grote bedrijven die steevast kunnen rekenen op steun van de provincie en inzet op toekomstige ontwikkeling o.a. van de campussen. Het MKB is de banenmotor van Limburg. Wat gaat u doen om het MKB te steunen?*

Het is opmerkelijk dat de provincie forse bedragen inzet in sectoren en bedrijven waar de neo-liberale marktwerking heeft gefaald. Ik doel dan niet alleen op de plannen rondom de deprivatisering van Maastricht Aachen Airport. Ook de stimuleringsmaatregelen voor de bouwsector, de aankomende fusie tussen ziekenhuizen Atrium en Orbis, de beoogde samenwerking tussen de regionale omroep en de Mediagroep Limburg komen voort uit het falen van de bejubelde marktwerking. Het is dan ook ironisch dat de coalitiepartners die per saldo pleiten voor vrije marktwerking de puinhopen trachten te ruimen met het geld van de burger. Allemaal gevolgen van de ongebreidelde hebzucht van aandeelhouders die het niet nodig vonden te investeren, die zich hebben laten leiden door optimistische prognoses en economische voorspellingen. Maar weet u wat? De burgers zijn het zat, begrijpen en niets meer van en zijn de beloften op verbetering meer dan beu. Het vertrouwen in het huidige beleid en de huidige politiek is volledig weg. Ook u spreekt over beloftevolle prognoses voor 2014. U hebt vertrouwen in de herstelkracht van de Limburgse economie die tot dalende werkloosheid zal leiden. Voorzitter, ik wil ook wel eens in die glazen bol kijken. Volgens het college van GS zijn lange termijn investeringen hét recept voor de crisis. Voorzitter dat klopt op een punt: als je lang genoeg wacht gaat de pijn vanzelf voorbij of komt de patiënt te overlijden. Dit college schuift de aanpak van de problemen en noden voor zich uit en hoopt dat het goed uitpakt. De SP wil daadkrachtige investeringen die op korte termijn zorgen voor werkgelegenheid en beleid dat een sociaal gezicht laat zien met solidaire maatregelen, bestrijding van werkloosheid, bestrijding van armoede en versnelde inzet van middelen voor duurzame oplossingen en niet voor een kortstondige pijnbestrijding of lange

termijn oplossing.

Voorzitter, we hebben vernomen dat het college van GS doorgaat met versnellen en nog voor de Statenvergadering in februari met een aantal voorstellen wil komen die te maken hebben met de investeringen met Essentgeldten:

- *Zijn dit investeringen die verwijzen naar de inzet van 42 miljoen euro in het kader van het in de begroting genoemde 'nieuw beleid'?*
- *Welke investeringen hebt u concreet op het oog en met welk doel?*
- *Waarom zijn deze voorstellen niet meegenomen in de huidige programmabegroting 2014 zodat we die vandaag hadden kunnen bespreken?*

Voorzitter, er zijn nog kansen en uitdagingen voor dit college om deze vooruitstrevend en met voortschrijdend inzicht op te pakken. Aan middelen ontbreekt het deze provincie niet. Het risico geldt te verspelen bij het schatkistbankieren mag geen impuls zijn om provinciale middelen en reserves met slim bedachte constructies weg te sluisen of te gaan bankieren. De SP daagt het college dan ook uit om de uitdagingen aan te gaan om gereserveerde middelen in te zetten waarvoor deze bestemd zijn of deze terug te laten vloeien in de Algemene Reserve om deze aan te wenden voor andere noodzakelijke of gewenste investeringen. In de programmabegroting 2014 zijn wederom diverse reserves en bestemmingsreserves opgenomen die niet in 2014 worden aangewend en die ook niet in de meerjarenbegroting worden aangesproken. De SP stelt voor om jaarlijks verantwoording af te leggen over reserves die 2 jaar of langer niet zijn gebruikt. Zodoende kunnen Provinciale Staten hun controlerende taak en kaderstellende taak uitoefenen en ongebruikte reserveringen herbestemmen via de Algemene Reserve. De SP dient daarom de **'motie inzake behoud en vrijval van reserves'** in.

In datzelfde kader zal de SP een tweede motie indienen, de **'motie inzake de jaarlijkse vaststelling reserveringen'**. Doel hiervan is om de druk op de Algemene Reserve te verlagen die mogelijk ten gevolge van nieuwe ontwikkelingen onder druk kan komen te staan. Daarnaast biedt dit Provinciale Staten een focus op doelmatiger toetsing. De motie is gericht op een jaarlijkse evaluatie van de uitgaven, het hernieuwd vaststellen van reserveringen voor het komend jaar en eventueel de daaropvolgende jaren. Voorzitter, dit zijn twee moties met als doel snel te kunnen reageren op ontwikkelingen zonder daarvoor meteen druk op Algemene Reserve ontstaat en Provinciale Staten worden geholpen bij de uitvoering van haar controlerende en kaderstellende taken.

- *Graag reactie hierop van het college van GS?*

Er zijn nog meer kansen. Gedeputeerde vd Broeck is voortvarend aan de slag gegaan met de nieuwe aanbesteding van het openbaar vervoer in Limburg. Hierbij heeft hij al de suggestie gedaan om het regionaal vervoer, met name in dorpen en kleine kernen, te laten uitvoeren door vrijwilligers. De SP ziet weinig in deze gedachtegolf maar ziet wel mogelijkheden voor een regionale vervoersvoorziening in een samenwerking tussen provincie en gemeenten. Hiermee kun je duidelijk de rollen en verantwoordelijkheden regelen en inzetten op efficiënt, betrouwbaar en klantvriendelijk regionaal vervoer waarbij sprake is van maatwerk en optimale inzet van middelen en behoud van werkgelegenheid binnen deze sector.

- *Graag hoor ik van de gedeputeerde of hij bereid is deze samenwerking te onderzoeken en te onderzoeken of een samenwerking met gemeenten kan leiden tot oprichting van een gezamenlijk provinciaal OV bedrijf?*

Voorzitter, het niet behalen van de titel Europese Culturele Hoofdstad 2018 heeft voor veel beroering gezorgd. Na de Floriade en het WK Wielrennen was er bijna sprake van een supertrio.

Hiermee mist de culturele sector een kans om te groeien, te innoveren en te versterken. In de commissie CWL hebben we al gesproken over het vervolg waarbij twee gedachten zijn uitgesproken die u nader gaat uitwerken in een uitgangspuntennotitie. De SP is van mening dat de reserveringen bestemd voor culturele hoofdstad provinciebreed kunnen worden ingezet voor versterking van de culturele infrastructuur en innovatie. Vooruitlopend op de discussie over de gereserveerde middelen wil de SP twee voorstellen doen. Als eerste wil de SP dat er geïnvesteerd wordt in popcultuur. Deze sector is economisch een van de belangrijkste binnen de cultuursector. De popcultuur is de meest innovatieve sector die deel uitmaakt van, en terug te vinden is in film, theater, games, grafische vormgeving, mode, e-cultuur, beeldende kunst, dans en Literatuur. Daarnaast is deze sector sterk verbonden met jeugdcultuur, participatie, talentontwikkeling en economie. Deze sector verdient een stevige impuls. Daarom dient de SP een motie in om 1 mln. Euro te investeren in deze sector ter stimulering en innovatie. **'Motie inzake Stimulering**

Popcultuur'

Als tweede willen wij graag een motie indienen waarbij we het college van GS oproepen om de beëindiging van de subsidieregeling inzake de Vereniging Limburgse Bibliotheken in te trekken en met de betrokken bibliotheken in gesprek te gaan om te zoeken naar een adequate oplossing om bibliotheekvoorzieningen in dorpen en kleine kernen te behouden. Daarnaast spelen de bibliotheken nog steeds een belangrijke rol in het verbeteren van taalachterstand en laaggeletterdheid in Limburg, waarbij Limburg landelijk de lijst aanvoert. De beëindiging van de subsidie betekent niet alleen sluiting van voorzieningen. Circa 12 tot 20 mensen verliezen hun baan en diverse projecten, waaronder een aantal in opdracht van de provincie, zullen vertraagd of niet meer worden uitgevoerd. **'Motie inzake Vereniging Limburgse Bibliotheken'**.

Tenslotte voorzitter heeft de SP nog een aantal vragen m.b.t. programmaliijn 'Energie en duurzaamheid.' De SP krijgt nog steeds geen helder beeld van wat het college van GS met de OPAC-centrale van plan is. Er staan nog steeds middelen gereserveerd in afwachting van marktpartijen of het Rijk.

- *Graag horen we van gedeputeerde Kersten wat de vooruitzichten zijn en wanneer hij met een concreet plan komt. Mocht dit op korte termijn niet haalbaar zijn is GS dan bereid de reservering op te heffen en in te zetten voor andere duurzaamheidsprojecten?*

De SP is van mening dat Provinciale Staten dient te beschikken over een tastbaar en meetbaar toetsingskader om de ambities en voortgang betreffende Energie en Duurzaamheid doeltreffend te kunnen monitoren.

- *Is het college van GS bereid om PS middels een halfjaarlijkse rapportage te informeren over de inspanningen, resultaten, kosten, doelstellingen en voortgang?*

SP zal daarvoor een 'motie inzake Energie en Duurzaamheid' indienen.

Daan Prevoo
Fractievoorzitter SP